

Publisko ēku renovācija Ciezā, izmantojot vietējo ERAF, Spānijā

Kohēzijas fonds (KF) Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF) Eiropas Sociālais fonds (ESF)



Konteksts

Šie trīs instrumenti — KF, ERAF un ESF — ir pamats Eiropas reģionālās un pilsētu attīstības finansēšanai, izmantojot saskaņotu reģionālo politiku visā teritorijā.

Kohēzijas fonds ir paredzēts dalībvalstīm, kuru nacionālais kopienākums (NKI) uz vienu iedzīvotāju ir mazāks par 90% no ES vidējā rādītāja. Tā mērķis ir mazināt ekonomiskās un sociālās atšķirības un veicināt ilgtspējīgu attīstību. ERAF mērķis ir stiprināt ekonomisko un sociālo kohēziju Eiropas Savienībā, korigējot nelīdzsvarotību starp reģioniem, bet ESF investē cilvēkresursos, galveno uzmanību pievēršot nodarbinātības un izglītības iespēju uzlabošanai visā Eiropas Savienībā. Tās mērķis ir arī uzlabot visneaizsargātāko cilvēku stāvokli, kuriem draud nabadzība.

Mērķis

Šo fondu galvenais mērķis ir investīciju finansēšana vai apmācība. Ņemot vērā to, ka ekonomika ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni ir Eiropas Savienības un tās reģionālās politikas prioritāte, šos līdzekļus var izmantot energoefektivitātes uzlabojumu finansēšanai, kā arī atjaunojamo energoresursu pasākumu veicināšanai mūsu pašvaldībās.

Finansējuma iespēju apraksts

Šie trīs fondi, KF, ERAF un ESF tiek pārvaldīti saskaņā ar Kopīgo noteikumu regulu.

Laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam Kohēzijas fonds attiecās uz Bulgāriju, Horvātiju, Kipru, Čehiju, Igauniju, Grieķiju, Ungāriju, Latviju, Lietuvu, Maltu, Poliju, Portugāli, Rumāniju, Slovākiju un Slovēniju. Tas piešķīra kopumā 63,400 miljonus eiro darbībām šādās nozarēs:

- Eiropas transporta tīkli;
- Vide: šeit Kohēzijas fonds var atbalstīt arī projektus, kas saistīti ar enerģētiku vai transportu, vai energoefektivitāti un atjaunojamās enerģijas izmantošanu.

ERAF savas investīcijas koncentrē uz vairākām galvenajām prioritārajām jomām. To sauc par “tematisko koncentrāciju”:

- Inovācija un pētniecība;
- Digitalizācijas programma;
- Atbalsts maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU);
- Ekonomika ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni.

Visbeidzot, ESF ļauj apmācīt cilvēkus iegūt konkrētas prasmes, kas vajadzīgas, lai īstenotu investīcijas zema oglekļa emisiju jomā. Tāpēc tā nefinansē investīcijas, bet ir svarīgs zināšanu un prasmju veidošanas instruments.

Šie trīs fondi vispirms tiek pārvaldīti valsts līmenī un pēc tam reģionālā vai vietējā līmenī. Tas nozīmē, ka pašvaldības var pieteikties tiešajām dotācijām vai aizdevumiem ar atvieglotiem nosacījumiem vai nu valsts vai reģionālajās valdībās atkarībā no valsts.

Dotāciju intensitāte un nosacījumi ir atkarīgi no valsts izstrādātā finansēšanas instrumenta.

Jaunās reģionālās attīstības un kohēzijas politikas 2021. – 2027. gadam pamatā ir 5 galvenie mērķi:

- Viedāka Eiropa, izmantojot inovācijas, digitalizāciju, ekonomikas pārveidi un atbalstu MVU;
- “zaļāka” Eiropa bez oglekļa, īstenojot Parīzes nolīgumu un ieguldot enerģētikas pārejā, atjaunojamos energoresursos un cīņā pret klimata pārmaiņām;
- Vairāk savienota Eiropa ar stratēģiskiem transporta un digitālajiem tīkliem;
- Sociālāka Eiropa;
- Eiropa, kas ir tuvāka pilsoņiem, atbalstot vietējās attīstības stratēģijas un ilgtspējīgu pilsētu attīstību visā ES.

No 65% līdz 85% no ERAF un KF resursiem tiek piešķirti divām pirmajām prioritātēm atkarībā no dalībvalstu relatīvās labklājības, kas sniedz būtisku iespēju investīcijām zema oglekļa dioksīda emisiju līmeņa projektos vietējā līmenī.

Plusi un mīnusi šiem ES fondiem

Galvenās KF, ERAF un ESF priekšrocības ir šādas:

- Tiešās dotācijas aizdevumiem ar atvieglotiem nosacījumiem, kas var samazināt vietējās pašvaldības saimnieciskās pūles.
- Fondi, ko pārvalda valsts vai reģionālā līmenī, nevis ES līmenī.
- Svarīgs budžets.
- Samazināt enerģijas izmaksas un vietējās oglekļa emisijas.

Tomēr šiem instrumentiem ir arī daži trūkumi, piemēram:

- Dažos gadījumos dokumenti, kas nepieciešami, var kļūt par būtisku šķērslī.
- Ir nepieciešams ilgs laiks, lai atbildīgā administrācija novērtētu un izvērtētu priekšlikumus.
- Augsta konkurence.

Ēku energorenovācija Ciezas pašvaldībā, Spānijā

Ciezas pašvaldībai ir jāveic divu galveno ēku - pilsētas domes un vietējās tiesu ēkas - dziļa energorenovācija. Abas ēkas tiek aizsargātas kā kultūras interešu mantojums. Tāpēc tradicionālie risinājumi nav derīgi ēku telpu atjaunošanai.

Tas nozīmē, ka piedāvātie arhitektūras risinājumi prasa lielākus ekonomiskos resursus. Tāpēc ES fonda izmantošana šajā gadījumā ir būtiska.

Spānijā, tāpat kā citās dalībvalstīs laika posmā no 2014. līdz 2020. gadam, tika izsludināti ERAF uzsaukumi, kurā pašvaldībai ir nepieciešama integrēta un ilgtspējīga pilsētu attīstības stratēģija. Šajās stratēģijās jāiekļauj īpaša nodaļa,

kas attiecas uz ekonomikas ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni īstenošanu.

Abām darbībām saskaņā ar tematisko mērķi, kas saistīts ar ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni, budžets bija 462 000 eiro, kas paredzēts renovācijai un jaunajām apkures un dzesēšanas iekārtām. Turklāt, lai uzstādītu aprīkojumu, vietējā pašvaldība izmantoja studentus, kas apmeklēja apkures un dzesēšanas kursus (ko finansēja ESF).

No otras puses, tā kā abu ēku fasādes bija aizsargātas, ēkas siltināšanai tika izmantotas siltināšanas metodes, kas imitē esošo fasādes dizainu.



Attēls a. Izolācijas slāņa biežums

Abu ēku galvenie dati ir (Pilsētas domes ēka/Vietējā tiesas ēka):

- Ēku platība: 1.492/1.490 m²
- Gada enerģijas patēriņš (elektrības): 61.193/44.252 kWh
- Gada enerģijas izmaksas: 4.895,45/3.540,17 €

Kopsavilkuma tabula

Pilsēta & valsts	Cieza, Spānija
Investīciju projekts	Publiskā apgaismojuma renovācija
SECAP sektors	Publiskās ēkas
Gads	2018
Finansēšanas iespējas	ERAF fonds
Enerģijas ietaupījums	37.010 kWh/gadā
Izmaksu ietaupījums	2.970 €
Saražotā zaļā enerģija	N/A
Ietekme uz vidi	12,25 tCO ₂ /gadā

Pasākumi, kuriem ir tiesības saņemt atbalstu no KF un ERAF

- Investīcijas atjaunojamos energoresursos
- Investīcijas energoefektivitātē

Šī faktu lapa ir daļa no finansējuma iespēju sērijas, kas atrodama šeit: [html-link](#)